

Sprawozdanie z II Podatkowej Konferencji Naukowej

r. pr. Cyprian Golda

W dniu 27 stycznia 2023 roku, na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się II Podatkowa Konferencja Naukowa poświęcona wybranym zagadnieniom z zakresu podatków dochodowych.

Organizatorami wydarzenia byli: Katedra Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Opolski, Stowarzyszenie Prawa Finansowego „AUREUS” z siedzibą w Opolu, Kwartalnik Prawno-Finansowy Katedry Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Wałbrzychu, a także Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu.

Celem, dla którego Konferencja została zorganizowana, było podjęcie debaty przez jej Uczestników w przedmiocie oceny zmian prawodawczych w zakresie podatków dochodowych w roku 2022. Konferencja zgromadziła znamienitych praktyków i naukowców, stanowiąc jednocześnie doskonałe forum do zaprezentowania poglądów, wymiany doświadczeń i dyskusji w temacie aktualnych

Od lewej: r. pr. prof. UWr dr hab. Katarzyna Kopyścińska, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, r. pr. prof. dr hab. Patrycja Zawadzka. Fot. UWr

problemów identyfikowanych w prawie podatkowym.

Tradycyjnie już, zgromadzonych Uczestników, w tym reprezentującego Naszą Izbę Wicedziekana Rady OIRP we Wrocławiu Krystiana Mularczyka, powitali prof. dr hab. Paweł Borszowski, Sędzia

Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Kierownik Katedry Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, radca prawny prof. dr hab. Patrycja Zawadzka, Prodziekan ds. finansów, jakości i form kształcenia na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UWwr oraz Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji radca prawny prof. UWwr dr hab. Katarzyna Kopyściańska.

Wstęp do części panelowej relacjonowanego wydarzenia stanowiły dwa wykłady wprowadzające. Pierwszym Prelegentem był prof. dr hab. Ryszard Mastalski, były Prodziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego, wieloletni Dyrektor Instytutu Nauk Administracyjnych oraz Kierownik Katedry Prawa Finansowego, a także Członek Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów w latach 1994–2006, który wygłosił referat pt. „Podstawowe zasady tworzenia i stosowania prawa podatkowego”. Dzięki doświadczeniu zawodowemu prof. dr hab. Ryszarda Mastalskiego wykład ten bazował nie tylko na prezentacji teoretycznych zasad tworzenia prawa, ale także zawierał szereg praktycznych refleksji w przedmiotowym zakresie. Zwłaszcza jako cenne należy traktować spostrzeżenia poczynione przez prof. dr hab. Ryszarda Mastalskiego, które bezpośrednio odnosiły się do prawa podatkowego i jego autonomii względem innych gałęzi prawa.

Następnie, prof. dr hab. Bogumił Brzeziński wygłosił drugi wykład inauguracyjny zatytułowany „Porozumienie inwestycyjne na tle zasad budowy systemu podatkowego”. W swoim wystąpieniu prof. dr hab. Bogumił Brzeziński odniósł się do tez, wniosków oraz uwag przedstawionych przez prof. dr hab. Ryszarda Mastalskiego w pierwszym wykładzie inauguracyjnym na temat zasad

tworzenia prawa do regulacji prawnej instytucji prawa podatkowego, niedawno wprowadzonej do polskiego porządku prawnego, jakimi są porozumienia inwestycyjne. W swym wystąpieniu prof. dr hab. Bogumił Brzeziński zwrócił szczególną uwagę na kwestie spójności terminologicznej, ale również na zagadnienie niesprzeczności oraz zupełności systemu prawa, konfrontując je z poszczególnymi jednostkami redakcyjnymi, normującymi instytucję porozumienia inwestycyjnego.

Oba wykłady inauguracyjne stanowiły doskonałe wprowadzenie do pierwszego panelu Konferencji, który poświęcony został podatkowi dochodowemu od osób prawnych. Moderatorami tej części Konferencji byli prof. dr hab. Włodzimierz Nykiel oraz sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, prof. dr hab. Paweł Borszowski.

W ramach rzeczzonego panelu przedstawione zostały referaty poświęcone szerokiemu spektrum zagadnień występujących na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. W tej części Konferencji poruszone zostały bowiem m.in. zagadnienia prawnopodatkowe powstałe w związku z niedawnymi zmianami na gruncie samego prawa podatkowego, ale także w panelu tym przedstawiono konsekwencje nowelizacji przepisów innych gałęzi prawa w kontekście skutków tychże zmian na gruncie prawa podatkowego, czy też omówiono materię odnoszącą się do międzynarodowego prawa podatkowego.

Jako pierwsza prof. dr hab. Hanna Litwińczuk wygłosiła niezwykle interesujący referat poświęcony reżimowi podatkowemu spółek holdingowych. Wobec niedawnych zmian w prawie spółek, zagadnienie to jest nie tylko złożone, ale przede wszystkim niezmiernie aktualne tak na

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, r. pr. prof. dr hab. Patrycja Zawadzka, Sędzia NSA oraz Kierownik Katedry Prawa Finansowego WPAE UWr prof. dr hab. Paweł Borszowski, r. pr. prof. UWr dr hab. Katarzyna Kopyścińska, Wicedziekan Rady OIRP w Wałbrzychu Sławomir Majka. Fot. UWr

gruncie dogmatyki prawa podatkowego, jak i – czy też przede wszystkim – praktyki prawa podatkowego. Co więcej, wraz z powstawaniem kolejnych tego rodzaju struktur jak spółki holdingowe, zagadnienie to będzie stawało się coraz bardziej doniosłe nie tylko z prawnopodatkowego, ale także z gospodarczego punktu widzenia. Następnie prof. Uł dr hab. Ziemowit Kukulski przedstawił zagadnienie związane z eliminacją podwójnego opodatkowania dochodów z tytułu zautomatyzowanych usług cyfrowych. W wystąpieniu tym prof. Uł dr hab. Ziemowit Kukulski zawarł także własne uwagi krytyczne na tle dodanego w 2021 r. do Modelowej Konwencji ONZ art. 12b. Trzeci w kolejności chronologicznej referat w pierwszym panelu Konferencji, wygłoszony przez Pana Łukasza Kuśmierz, Zastępcę Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych

w Ministerstwie Finansów, obejmował swym zakresem omówienie zmian w rytczałcie od dochodów spółek w 2022 r. Poruszony temat pozwolił ponownie przyrzeć się nowym regulacjom prawnym w pierwszym roku ich obowiązywania, nie tylko przez pryzmat ich dogmatycznego znaczenia, ale także z perspektywy osiągnięcia celów i założeń, które stanowiły asumpt do ich wprowadzenia. Wystąpienie to stanowiło także doskonałą podstawę do spojrzenia na problematykę prawa podatkowego z punktu widzenia urzędu, który odpowiada za politykę podatkową państwa. Perspektywa ta pozwala nie tylko dokonać wcześniej wspomnianej oceny założeń, które legły u podstaw nowowprowadzonych i już obowiązujących przepisów prawnych, ale przede wszystkim pozwala na poznanie obszarów, które urząd ten identyfikuje

jako ważne w kontekście planowanych przyszłych zmian w prawie podatkowym. Czwartym panelistą w tej części Konferencji była dr Agnieszka Franczak, która omówiła zagadnienie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania w kontekście nowych obowiązków sprawozdawczych oraz wspólnych kontroli w Unii Europejskiej. Ostatnim prelegentem pierwszego panelu był dr Piotr Stanisławiszyn, który – w ramach przyznanego czasu – przedstawił problematykę podatków dochodowych w postępowaniu upadłościowym. Problematyka tego wystąpienia również jest niezwykle istotna, ale i złożona, biorąc pod uwagę instytucję podstawienia podmiotowego, jakie ma miejsce wraz z ogłoszeniem upadłości.

Po zaplanowanej przez Organizatorów przerwie rozpoczął się drugi z paneli, którego moderatorem była radca prawny prof. UWr dr hab. Katarzyna Kopyściańska. Został on poświęcony tematowi odnoszącym się do podatku dochodowego od osób fizycznych.

Tę część recenzowanego wydarzenia rozpoczął prof. dr hab. Witold Modzelewski, który w swoim wystąpieniu przedstawił ewolucję obowiązków płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych w 2022 r., uzupełniając swoje wystąpienie także o zdobyte doświadczenia oraz wnioski w tym zakresie. Ponownie należy podkreślić, że rok podatkowy 2022, wobec ilości i znaczenia dokonanych zmian w podatkach dochodowych, stanie się rokiem stanowiącym cenzus czasowy. W istotność i głębokość tych zmian z całą pewnością wpisuje się również tematyka przedstawiona w wystąpieniu prof. dr hab. Witolda Modzelewskiego. Zagadnienie to pozostaje również niezwykle ważne z perspektywy możliwych ryzyk po stronie płatnika podatku dochodowego od osób

fizycznych, a które mogą wystąpić także w przypadku, gdy płatnik ten działa zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą. Drugi referat zatytułowany „W poszukiwaniu koncepcji opodatkowania odpłatnego zbycia nieruchomości w podatku dochodowym od osób fizycznych” został wygłoszony przez Sędziogo Naczelnego Sądu Administracyjnego Tomasza Kolanowskiego. Już sam tytuł zaprezentowanego referatu wskazuje, że dotyczył on omówienia koncepcji, w oparciu o którą opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych podlegają czynności prawne, których przedmiotem jest odpłatne przeniesienie prawa własności nieruchomości. Zagadnienie to pozostaje oczywiście o tyle znaczące, że dotyczy zjawiska powszechnego, występującego w życiu niemal każdego człowieka. Następnie radca prawny dr hab. Marek Kopyściański podzielił się z Uczestnikami Konferencji uwagami, które dotyczą istoty postępowania podatkowego jako relacji państwo–obywatel. W referacie „Ciężar dowodu”, o którym mowa w art. 25g ust. 1 PIT, a zasada oficjalności” radca prawny dr hab. Marek Kopyściański zaprezentował stanowisko, w którym wskazywał, po pierwsze – na błędną terminologię zastosowaną w powoływanym w tytule referatu przepisie

Od lewej: prof. dr hab. Ryszard Mastalski, r. pr. prof. UWr dr hab. Katarzyna Kopyściańska. Fot. UWr

prawnym jako zaczerpniętą z innej gałęzi prawa (z prawa cywilnego), a po drugie – przede wszystkim dowodząc, że pojęcie „ciężar dowodu” użyty w art. 25g ust. 1 PIT, stanowi przeniesienie obowiązku wykazywania okoliczności faktycznych relevantnych, z punktu widzenia wymiaru podatku, z organu podatkowego na podatnika. Stanowi zatem odstępstwo od zasady oficjalności, zgodnie z którą to organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy.

Ostatni referat w drugim panelu wygłosił doradca podatkowy dr Waldemar Szewc, który przedstawił temat „Koszty uzyskania przychodu w ujęciu ekonomicznym a stanowiska Organów podatkowych”. Zagadnienie to, choć dotyczy przede wszystkim przedsiębiorców, jest niezwykle doniosłe i doskonale ilustruje to, jak ustawodawca podatkowy, kierując się zasadą fiskalizmu (efektywności poboru podatków), oddała się w wyniku przyjmowanych regulacji prawnych od rzeczywistości biznesowej (realiów prowadzenia działalności gospodarczej).

Trzeci i równocześnie ostatni panel Konferencji poświęcony został tematyce wsparcia Ukrainy. Moderatorem tej części Konferencji była dr hab. Dobrosława Antonów, zaś jako pierwszy zabrał głos, w tej części relacjonowanego wydarzenia, prof. Mykhailo Smokovych, Prezes Kasacyjnego Sądu Administracyjnego w Sądzie Najwyższym Ukrainy. Następnie dr Małgorzata Sęk, w wygłoszonym referacie, omówiła kwestię rezydencji podatkowej obywateli Ukrainy, co w kontekście zarówno ich powszechnej migracji do Polski, po dniu 24 lutego 2022 roku, jak również z uwagi na fakt, że znaczna część osób, które pozostały i pozostają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podejmuje aktywność

zawodową, stanowi i stanowić będzie problematykę niezwykle aktualną, ale i odnoszącą się do szerokiego grona spraw podatkowych. Następnie radca prawny Ewa Piechota-Ołoś wygłosiła referat poświęcony problematyce uregulowania prawnego wsparcia Ukrainy i Ukraińców po rosyjskiej napaści na Ukrainę w kontekście jego opodatkowania, zaś doradca podatkowy dr Monika Mucha wygłosiła referat pt. „Fundacje – zasady opodatkowania pomocy dla Ukrainy realizowanej przez podmioty sektora trzeciego”, który stanowił wartościową kontynuację referatu radcy prawnego Ewy Piechoty-Ołoś, także poprzez odniesienia do aspektów praktycznych, z którymi doradca podatkowy dr Monika Mucha mierzy się w swojej praktyce zawodowej oraz w kontekście niesionej pomocy przez Klientów Jej kancelarii.

Podsumowania Konferencji dokonali prof. dr hab. Paweł Borszowski, Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Kierownik Katedry Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz radca prawny prof. UW dr hab. Katarzyna Kopyścińska, którzy, zamykając wydarzenie, podziękowali wszystkim Uczestnikom, ale również Sponsorom, Patronom oraz Współorganizatorom, podkreślając przy tej okazji wkład w organizację Konferencji doktorantów Katedry Prawa Finansowego Wydziału Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz studentów Koła Naukowego Fiscus.

Podsumowując II Podatkową Konferencję Naukową, należy stwierdzić, że wydarzenie to cieszyło się szerokim zainteresowaniem, o czym świadczy fakt, że wzięło w niej udział ok. 160 osób, w tym duże grono praktyków – radców prawnych i doradców podatkowych. •